

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1026
KARAR NO : 1983/120

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı yasanın 2310 sayılı maddesi ile ek-1.maddesindeki koşulları içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : İlhan Özenç, Yaşar Gedik ve arkadaşları

O L A Y : 19-6-1978 akşamı yakınıcı Hüseyin Altınışık arkadaşları ile birlikte evine gittiği sırada karşılarına çıkan sanıklar İlhan Özenç ve Yaşar Gedik'in taşıdıkları tabancalarını çekerek aralarındaki görüş ayrılığı nedeniyle ateş etmeye başladıkları, bu ateş neticesinde yakınıcının karnından kurşunla yaralandığı ve ameliyat edildiği, bu suretle sanıkların ruhsatsız tabanca taşıdıkları ve yakınıcıyı faili belli olmayacak biçimde öldürmeye teşebbüs ettikleri Altındağ C.Savcılığınca ileri sürülerek eylemlerine uyan TCK.nun 448., 52., 463. ve 6136 sayılı yasa'nın değişik 13.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Altındağ 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 29-12-1978 gününde, 1978/229-416 sayı ile; dava konusu eylemlerin sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan olduğu ve 1402 sayılı yasa'nın 13.maddesi kapsamına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: Bu dava dosyasını mahkemenin 919 esasında kayıtlı Enver Sarı ve Durmuş Ay ile ilgili dava dosyası ile irtibatlı olması nedeniyle birleştirilerek 18-12-1980 gününde, 1980/36-526 sayı ile; atılı suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a.maddesinde belirlenen sürede işlenmediği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Arçon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 11-4-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığının Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, Ankara ilini de kapsamına alarak 26-12-1978 gününde ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce 19-6-1978 de işlenmiştir.

Adliye Mahkemesinin görevsizlik kararı sanıklar İlhan Özenç ve Yaşar Gedik'e tabii olarak etmektedir. Aynı olayın sanıkları olan Enver Sarı ve Durmuş Ay ise sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevsizlik kararında yer almaktadırlar. Bu durumda olumsuz görev uyumsuzluğu sadece Adliye Mahkemesinin görevsizlik kararında yer alan sanıklar yönünden doğmuştur.

Ancak, diğer sanıkların da aynı olayın faileri olmaları nedeniyle birincilere tab'an aynı yargı yerinde yargılanmaları gerekir.

İncelenen dosya içeriğinde yer alan sanık ve tanık anlatımlarından sanıkların sağ, diğerlerinin sol görüşlü oldukları, olayın salt ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığı, anlaşılmaktadır. Sanıklara atılı ideolojik amaçlı adam öldürmeye tam teşebbüs suçunun temel hak ve özgürlüklerden yaşam hakkına yönelik bulunması dolayısıyla MGK.nin 7 numaralı kararının 4.maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olayla ilişkin bulunduğu açıktır.

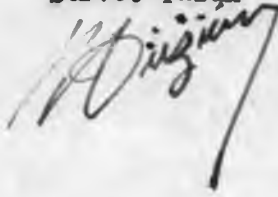
Suçun, 1402 sayılı yasa'nın 13/a.maddesinde öngörülen üç aylık sürenin dışında işlenmesine karşın, sanık Enver Sarı'nın emniyetteki anlatımından Şükrü Akkaya'nın silahları Önder Mahallesinin dernek başkanı Durmuş Ay'dan aldığını ve yine kendisine teslim edildiğini söylediği (Dizi-194), sanık Durmuş Ay'ın Askeri Mahkemede 24-4-1979 günlü duruşma kibeşyanından bir yıl önce Ülkü Ocakları Derneğinde üye ve yönetim kurulunda sekreter olarak çalıştığı, tanık Mehmet Çermen'in Askeri Savcılıktaki 27-2-1979 günlü anlatımında sanıkların kast ederek " bu arkadaşlar Önder Mahallesi Ülkü Ocaklarına mensupturlar" biçimindek

ifadeleri gözönüne alınarak Mahkememiz'in 8-11-1982 günlü toplantısında alınan ara kararı gereği, sanıkların olay tarihi olan 19-6-1978 ve daha önceki tarihlerde Ülkü Ocakları Derneği Önder Mahallesi Şubesi yönetici veya üyesi olup olmadıkları hususundaki müsekkere mise, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün 29-12-1982 günlü cevap yazısından; sanıklardan Durmuş Ay'ın 9-10-1977 tarihinde Ülkü Ocakları Derneği Önder Mahallesi Şubesinin yapmış olduğu genel kurul toplantısında dernek sekreterliğine seçildiğinin bildirilmiş olması karşısında, davanın 1402 sayılı yasa'nın 2310 sayılı yasa ile ek-1.maddesi uyarınca 13.maddedeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın Askeri Yargı yerinde görülmesi, diğer sanıkların ise; CMUK.nun 3.ve 353.sayılı yasa'nın 18.maddeleri uyarınca aynı yargı yerinde yargılanmaları gerekir.

Bu nedenle, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin 18-12-1980 günlü, 1980/36-526 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11-4-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

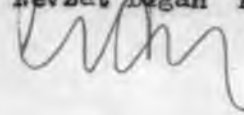

Başkan
Servet Tüzün

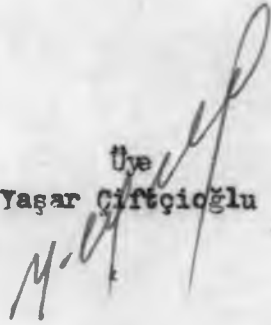
Üye
İsmail Oğuz

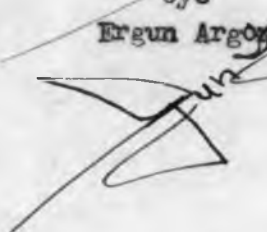
Üye
Nevzat Doğan Ali Suat Erkoç

Üye
Yaşar Çiftçioğlu

Üye
Ergun Argon

Üye
Nail Yücel

